

Butlletí de la Societat Catalana de Pedagogia

Núm. 13 juny 2008

Índex

Activitats de la Societat	1
Notícies d'educació	3
Congressos i seminaris	4
Publicacions de la Societat	4
Socis i sòcies	5
Nova llei, l'educació i la vaga, per Joaquim Arenas	6
Publicacions rebudes i informació sobre noves publicacions	7
Comentaris de llibres	8

Activitats de la Societat

La lliçó inaugural del curs, el dia 1 d'octubre, va anar a càrrec del Sr. Jordi Monés, qui va parlar sobre *Cent anys d'Institut d'Estudis Catalans, un segle de pedagogia*. Amb una notable assistència, es va anar desgranant una considerable quantitat d'informació sobre la nostra història de la pedagogia, acompanyada d'imatges, algunes d'inèdites, de l'època. La trajectòria històrica ens va portar ben bé fins a l'actualitat.

II Trobada sobre Narració i Educació

El 27 d'octubre, continuant l'anterior seminari de Barcelona, a València, vam poder assistir al lliurament dels premis Octubre. Hi va haver ponències de Martí Teixidó, Lluís Busquets, Blanca Serra, Immaculada Bordas i Joan Mallart, entre altres.

El **Seminari de Tardor**, va tenir lloc el 29 i 30 de novembre a la mateixa Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina. Vam poder assistir a les interessants conferències següents:

- Núria Llorach (Televisió i Educació)
- Joan-Josep Llansana (Repensar la institució escolar i les pràctiques pedagògiques a la Catalunya d'avui)
- Lluís Sáez (Tendències actuals en els valors dels joves catalans)
- Joaquim Núñez (Pedagogia, política i els reptes de l'educació)

Conversa Pedagògica amb Judith Bernhard

El dia 3 de març vam celebrar una Conversa Pedagògica amb la Dra. Judith Bernhard, professora de la Universitat de Ryerson a Toronto (Canadà), a l'*School of Early Childhood Education*. en commemorar-se l'Any Internacional de les Llengües i l'Any Europeu del Diàleg Intercultural.

La seva investigació s'ha centrat en les necessitats de l'educació primerenca i cura de nens i famílies, sobretot en el camp de l'atenció a la diversitat i la inclusió. En els últims anys, la Dra. Bernhard ha actuat com investigadora principal en recerques a gran escala en afers de política i pràctica educativa. El treball de la Dra. Bernhard ha estat publicat en nombroses revistes professionals incloent el *Bilingual Research Journal*, *Educational Policy Analysis Archives*, *Canadian Ethnic Studies Journal*, *Exceptionality Education Canada*, i el *Journal of Early Childhood Teacher Education*. També és membre del *Board of Early Education and Development* / Consell de l'educació primerenca i el desenvolupament.

La Conversa Pedagògica va parlar del tema que actualment està investigant més, estudis d'alfabetització transformativa familiar, famílies transnacionals i el desenvolupament d'un model per a treballs col·laboratius entre el personal d'educació primerenca i les famílies immigrants. Vam aprofitar la seva estada, invitada per la Facultat de Pedagogia de la Universitat de Barcelona, especialment per la nostra consòcia, la Dra. Carme Oliver, qui va fer-ne la presentació.

Primavera Pedagògica

Els dies 29 i 30 de maig vam celebrar per primera vegada la **Primavera Pedagògica** amb notable participació i un interès molt remarcable. La característica de la joventut de les persones invitades com a ponents va ser un alicient més. Es van tractar les temàtiques següents:

- Polítiques educatives (Sílvia Puente i Rodríguez)
- Desigualtats educatives (Gerard Ferrer i Esteban)
- Teoria i història de la pedagogia (Isabel Vilafranca i Manguan)
- Educació i interculturalitat (Sílvia Sanz i Romero)
- Valors i TIC a l'aula (Elisabet Higuera i Albert)
- Incorporació social a l'aula (Joan Manel Torres i Bujalance)
- Reptes educatius i mitjans de comunicació (Gualbert Vargas i Gómez)
- Educació i món local (Sílvia Lombarte i Bel)

	Liberals (Martha Nussbaum)	Comunitaristes (Alasdair MacIntyre)
Ascendents filosòfics i pedagògics	Estoïcisme Il·lustració (Kant) Liberalisme pedagògic i filosòfic	Aristòtil Escolàstica Realisme pedagògic
Principis bàsics	Universalitat del raonament moral Defensa dels drets universals	Prevalència de la comunitat i la cultura Concepte de tradició i reformulació constant dels acords fonamentals que constitueixen la tradició
Crítiques que formulen	L'educació per a la ciutadania que es limita a les fronteres estatals, culturals o nacionals	L'emotivisme moral actual El relativisme moral contemporani El projecte il·lustrat de universalització de la justificació racional
Proposta d'Educació per a la Ciutadania	Cosmopolitisme (Ciutadania mundial)	Comunitarisme (Educació per a la ciutadania nacional o reconeixement de pertinença a una tradició)
Projecte educatiu	Cultiu de la humanitat Educació socràtica Educació cívica mitjançant la literatura	Educació moral mitjançant el desenvolupament de la identitat
Entesa intercultural	En la proposta liberal passa pel coneixement, comprensió i empatia d'altres cultures	En la proposta comunitarista, passa per la confrontació, reformulació i diàleg entre les diferents tradicions
	Nussbaum, Martha C. (1999). <i>Los límites del patriotismo. Identidad, pertenencia y ciudadanía mundial</i> . Barcelona: Paidós	De la Torre, Francisco Javier (2001). <i>El modelo de diálogo intercultural de Alasdair MacIntyre. El diálogo entre las diferentes tradiciones</i> . Madrid: Dykinson.

L'educació per a la ciutadania en clau comparada, per Isabel Vilafranca

La Societat, també, ha participat en l'organització les de Jornades Tècniques: **Els museus pedagògics virtuals**, la difusió com a instrument de patrimonialització dels fons educatius, conjuntament amb el Museu Universitari Virtual de Pedagogia (MUVIP) i la Universitat de Vic, el passat dilluns 9 de juny de 2008 a la Sala Segimon Serrallonga de la Universitat de Vic.

Notícies d'educació

En el període que va des de l'anterior Butlletí, hi ha hagut nombroses novetats importants que mereixen una ressenya extensa. Comentaris per a tots els gustos es poden trobar a les revistes pedagògiques catalanes. Destaquem, entre altres, les novetats següents que afectaran la comunitat educativa en els propers mesos:

- Nous currículums i programes
- Proposta de centres d'acollida
- Difusió de l'informe del Síndic de greuges sobre segregació escolar
- Proposta de reduir el nombre de classes nocturnes als Instituts
- Estudi sobre el projecte de la Llei d'Educació Catalana

Congressos i seminaris

V CIDUI, Lleida, 2-4 juliol 2008. Per cinquena vegada es convoca el Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI), animats per la creixent participació i la bona acollida de les edicions anteriors i per la riquesa dels intercanvis d'experiències d'innovació en la docència universitària que es van fer durant els anys 2000, 2002, 2004 i 2006. Informació a: http://cidui.upc.edu/cat/index_cat.html

XI Congrés Nacional de Teoria de l'Educació: Educació, Gènere i Polítiques d'Igualtat, se celebrarà a València del 2 al 4 de juliol de 2008. Organitzat per la *Sociedad Española de Pedagogía*, Informació a: www.uv.es/SOESPE

XIV Congrés Nacional de Pedagogia (III Iberoamericà), congrés que ja havíem anunciat en aquestes mateixes pàgines. Serà a Saragossa, entre els dies 17 i 20 de setembre de 2008, amb el tema general d'Educació, ciutadania i convivència. Diversitat i sentit social de l'educació. El Congrés comptarà amb conferències, taules rodones, tallers i pòsters, en cinc grans seccions, cadascuna amb tres ponències. Les seccions són les següents: Valors i convivència ciutadana; Drets humans i polítiques educatives; Família, societat i xarxes de comunicació; Escola i formació per a la ciutadania; Disseny i avaluació de programes de convivència i ciutadania. Més informació i inscripcions a: <http://www.congresopedagogia2008.com/>
O bé a l'entitat organitzadora, la *Sociedad Española de Pedagogía*: www.uv.es/SOESPE

II Congrés Iberoamericà (virtual i presencial) sobre Educació i Societat del Coneixement. Més detalls a la web: <http://www.escinf.una.ac.cr/fpsc/>

Organitzat per la Universitat de Granada i la Universitat Nacional de Costa Rica, és continuació del congrés celebrat a Granada l'any 2005. La fase virtual va començar el mes d'abril i acabarà el dia 30 de juny el termini de recepció de les ponències que es debatran en línia, durant el mes de juliol. La fase presencial de aquest II Congrés tindrà lloc a Costa Rica del 17 al 19 de setembre de 2008, en el Campus Omar Dengo.

20th Annual EAIE Conference, Antwerp, Bèlgica, 10 al 13 de Setembre 2008. Es tracta del XX congrés de l'*European Association of International Education*. Informació a: <http://www.eaie.org/antwerp/>

Del 12 al 14 de novembre de 2008 tindrà lloc a la UAB el "IV Congreso Universidad y Cooperación al Desarrollo". El termini per a la presentació de comunicacions és el 10 de juny.
<http://magno.uab.es/fas/congresocooperacion/index.html>

X Congrés Interuniversitari d'Organització d'Institucions Educatives (X CIOIE): Organitzacions Educatives al Servei de la Societat: www.cioie.com

El CIOIE reuneix amb caràcter bianual el col·lectiu docent i investigador de les universitats espanyoles vinculat a l'àmbit de la direcció, gestió i supervisió d'institucions i serveis educatius, així com els professionals del mateix camp. El 2008 s'acompliran vint anys de la celebració de la primera edició en els locals de la Universitat de Barcelona. En aquest aniversari, la trobada també tindrà lloc a la mateixa ciutat, en els espais de la Universitat Autònoma de Barcelona: a la Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau, c/ Sant Quintí / A. Sant Antoni M. Claret de Barcelona els dies: 11, 12 i 13 de desembre de 2008
http://www.fundaciouab.com/casa/main_esp.html

V Congrés Català de Sociologia, Immigració i societat catalana. Se celebrarà els dies 17 i 18 d'abril de 2009 al campus de Bellaterra de la Universitat Autònoma de Barcelona. Per a més informació, a l'IEC.

Publicacions de la Societat

Presentació a Vic del volum 5 de la *Revista Catalana de Pedagogia*. Amb presència de la junta quasi sencera i de la majoria dels autors i autores dels articles monogràfics sobre educació estètica, va tenir lloc el dia 8 d'abril. La coordinadora del número, la Sra. Eulàlia Collelldemont, va fer la presentació, parlant sobre *Els espais i el temps en l'educació estètica*. Presidiren l'acte, el degà de la Facultat d'Educació, Dr. Pere Pujolàs, conjuntament amb els president i vicepresident de l'SCP, Dr. Martí Teixidó i Dr. Joan Soler, que també varen pronunciar unes paraules i van donar a conèixer la Societat a les persones assistents de la comunitat universitària vigatana que tan amablement ens va acollir.

Socis i sòcies

El passat 16 de maig, la nostra consòcia Sra. Raquel de la Arada Acebes rebé de mans del rector en funcions de la Universitat de Barcelona el seu títol de Doctora per la tesi que presentà el curs passat: *Les dones a Catalunya en la transició de l'antic al nou règim. Esferes públiques i privades*. Tesi dirigida pel Dr. Conrad Vilanou i que meresqué la màxima qualificació.

La tesi és un treball d'investigació històrica des d'una perspectiva de gènere que es proposa descobrir a partir de l'anàlisi de diverses fonts el procés de transició a la modernitat de les dones a Catalunya. A la primera part de la recerca s'analitzen fonts primàries, textos de diferent procedència, que tracten de prescriure el nou paper de les dones a la societat moderna i l'educació que ha de contribuir a què desenvolupin llur nova funció social. Aquests documents de primera mà són interpretats a la llum d'estudis posteriors que sobre pedagogia, història de l'educació, filosofia, sociologia i història de gènere han contribuït a donar significat a aquells textos.

El Sr. Mòn Marquès, soci de l'SCP i president de la societat filial germana d'Història de l'Educació ha rebut el Premi Mestres 68 per la seva trajectòria de compromís personal i docent amb l'educació, la seva història i el país. L'acte va tenir lloc a la Universitat de Girona.

Durant la mateixa sessió també es van premiar l'Escola de l'Esplai de Girona com a Premi Institucional i el Sr. Miquel Soler i Roca, com a Premi Internacional.

Durant l'acte de lliurament dels XXX Premis Baldri Reixac al Palau de Pedralbes, en presència del president de la Generalitat, el Sr. Josep González-Agàpito pronuncià una conferència sobre *Educació i societat civil. Breu glossa a trenta anys de premis*. Amb l'avinentsa de celebrar-se tan fecund aniversari, es publicà un llibre commemoratiu amb escrits de Joaquim Arenas i també de Josep González-Agàpito.

Nova Llei, l'educació i la vaga.

El seguiment que ha tingut la vaga del dia 14 de febrer, per una part molt important del professorat, hem de creure que obeïa més a demostrar un cansament, un desencís i una reivindicació de canvi positiu del model actual d'educació que pateix Catalunya, que al contingut del document que descriu les bases d'una nova Llei Catalana d'Educació.

Seria un despropòsit pensar que els participants a la vaga no haguessin fet una lectura atenta del document a què ens referim, o que no haguessin capít el seu sentit de proposta i no de determinació.

Si els mestres i professors han sortit al carrer, amb tot el que això suposa, hem de creure que ho han fet per mostrar de manera contundent la seva disconformitat amb el model actual d'ensenyament que regeix a Catalunya, conseqüència notable del qual és que no correspon a un *sistema educatiu propi* elaborat i estructurat per la voluntat del poble català, sinó que ve imposat des de fora. Cal considerar que, tot i les millores que es proposen en el document base de la Llei protestada, si aquesta es fa vigent, restarà supeditada a les lleis orgàniques de l'Estat, les quals s'allunyen molt de les boneses que es pretenen implantar, a criteri nostre, positivament.

L'escola de Catalunya, instituts inclosos, no està afectada d'una sola malaltia, si no de múltiples sofrenes que la converteixen en un ens de servei social que no pot assolir els seus objectius més bàsics en pro de la societat catalana., tot i l'esforç que hi puguin posar directores i mestres en molts casos.

En el sector públic, sap greu haver de constatar-ho, la qualitat de l'escola és més fruit de l'atzar que de les virtuts que li pugui atorgar l'actual model vigent. Ho explicarem. Si els professors que hi han accedit per mèrits o per designació tenen la preparació intel·lectual i pedagògica necessàries, la vocació de ser mestres, l'esperit de servei que els fa ser mestres més que no fer-ne, ctra., ja seria una garantia de qualitat. Si a més, la direcció dels centres pot ser exercida amb els atributs i resultats que la mateixa paraula la defineix i amb l'autoritat garantida, quina penyora !. Si la inspecció tècnica assisteix assiduament l'escola, més enllà del *coaching*, ara tant de moda, orienta, supervisa i recondueix, no és això el desitjable ? . Si hi hagués el nombre necessari de mestres a les escoles, ni més ni menys dels que convenen – ¿ com pot ser que en algunes escoles, sense cap especificat concreta i que no arriben als 150 alumnes, hi pugui haver 17 mestres ? - Si la implantació de la sisena hora s'ha fet de manera que no distorsiona els horaris lectius dels alumnes, els quals passen, sovint, d'una matèria a l'altra sense temps per reflexionar ni aprofundir en els coneixements impartits, a causa de la distribució d'hores docents que han de fer els mestres nou contractats, estariem d'enhonorabona. Si el personal no docent ha rebut una formació també pedagògica per actuar en un centre educatiu, millorariem molt el funcionament dels centres. Si... Tot ajudaria a reconèixer un llistó de qualitat alt en l'actual educació de l'àmbit públic.

Em dol haver de descriure situacions, no desitjables si no necessàries, en oració condicional. Ningú no té la seguretat que quan matricula un alumne a l'escola pública li quedin garantits aquest pressupòsits. No són els mestres els que fallen generalment, seria un error creure-ho, allò que condiona de manera frapant la qualitat de l'educació és el mateix model escolar que permet i abona un funcionament que depèn de la sort produïda per la confluència d'uns pressupòsits que, en la realitat quotidiana, no sempre esdevenen prou favorables en conjunt a una bona educació

En aquesta situació, els sindicats van convocar una vaga sota unes consignes que tenen a veure poc amb les propostes per la nova Llei d'Educació, si la seva convocatòria ha tingut èxit, en aquest cas s'haurien d'evitar il·lusions vanes, és perquè la vaga ha acollit la reclamació contra un model caduc, inoperant i fallit, la qualitat del qual, per als ciutadans i als mateixos professionals de l'educació, depèn més de la fortuna que de l'objectivitat suposada.

Parlar d'educació i escola convida en situació de postvaga a desitjar, que l'acció dels sindicats majoritaris, la i de tots sigui sempre a favor d'una alta qualitat de l'ensenyament, cosa que no es detecta sempre. No és ara, però, el moment d'explicar-nos-hi.

Si no fem referència a l'escola concertada o privada no és perquè hi veiem en tots els casos les delícies d'una bona educació. La convocatòria de protesta sindical anava adreçada a al sector públic. I cal reconèixer que els centres amb concert es mouen per altres paràmetres que els faciliten una dependència no tant marcada per les condicions en les quals es veu obligada prestar els seus serveis l'escola pública.

Ja fa molts anys, quan les escoles del CEPEC, privades que aplicaven un model català d'educació seguint els principis de *l'escola nova* i que optaven per entrar al sector públic, algú va dir, i sembla que amb encert, que aquells factors que els permetia esdevenir escoles de qualitat reconeguda, haurien d'estendre's a tot model públic d'ensenyament quan s'hi incorporessin. I igualment es va dir, també, que les concertades seria desitjable que adoptessin allò que el model públic tenia més de bo encara que no estiguessin vinculades al col·lectiu CEPEC.

Potser aquell plantejament vorejava la utopia. En tot cas, però, és obligat recordar, que tota funció educativa reglada ha de ser considerada de servei públic. I de qualitat, és clar.

Joaquim Arenas i Sampera
Pedagog i escriptor.

Publicacions rebudes i informació sobre noves publicacions

Publicacions electròniques:

Informe 2008 de seguiment del Programa de la Unesco *Education for all* [Educació per a tothom]:

<http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001591/159125S.pdf>

Profesorado. Revista de Currículum y Formación del Profesorado:

<http://www.ugr.es/local/recfpro/Rev121.html>

Aquest mes de juny apareix, el segon número de l'any 2008 (12, 2), sobre Autonomia i elecció de centres. Es pot consultar el llistat de nous monogràfics a: <http://www.ugr.es/local/recfpro/proximos.html>

Revista *Tendencias Pedagógicas*, editada en paper i simultàniament en format digital a l'adreça:

<http://www.uam.es/departamentos/stamaria/didteo/revista/revista.html>

Acaba de sortir el núm. 1 de la *Revista de Formación e Innovación Educativa Universitaria*, editada per la Vicerectoria de Formació i Innovació Educativa de la Universitat de Vigo: <http://webs.uvigo.es/refiedu/>

(2007). *Homenaje a Marta Mata*. Madrid: Ministerio de Educación, Subdirección General de Información y Publicaciones.

Bartolomé, Antonio (2008). *Vídeo digital y educación*. Madrid : Síntesis.

Bauman, Zygmunt (2007). *Los retos de la educación en la modernidad líquida*. Barcelona: Gedisa

Bentolila, Alain (2007). *Urgence école: le droit d'apprendre, le devoir de transmettre*. Paris : Odile Jacob.

Besalú, Xavier [coordinador] (2007). *Educación en sociedades pluriculturales*. Barcelona: Wolters Kluwer.

Bonal, Xavier (director) (2006). *L'estat de l'educació a Catalunya, anuari 2005*. Barcelona: Mediterrània: Fundació Jaume Bofill.

de la Herrán Gascón, Agustín; Joaquín Paredes Labra [et al.] (2008). *Didáctica general: la práctica de la enseñanza en educación infantil, primaria y secundaria*. Madrid: McGraw-Hill, Interamericana.

Funes Artiaga, Jaume (2008). *El lugar de la infancia. Criterios para ocuparse de los niños y niñas hoy*. Barcelona: Graó.

Go, Henri-Louis (2007). *Freinet à Vence: vers une reconstruction de la forme scolaire*. Rennes: Presses Universitaires de Rennes.

Grané, Jordi i Forés, Anna (2007). *La resiliència*. Barcelona: UOC.

Gros, Begoña (2008). *Aprendizajes, conexiones y artefactos: la producción colaborativa del conocimiento*. Barcelona: Gedisa.

Imbernon, Francesc (2007). *10 ideas clave: la formación permanente del profesorado: nuevas ideas para formar en la innovación y el cambio*. Barcelona: Graó [Menció honorífica del Ministeri d'Educació].

Jiménez Mier i Terán, Fernando (2007). *Batec, historia de vida de un grupo de maestros*. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida.

Le Bohec, Paul (2007). *L'école, réparatrice de destins?: sur les pas de la méthode Freinet*. Paris: Harmattan.

Mallart, Joan (2008). Ecopedagogia del decreixement. *Escola Catalana*, n. 446, p. 10-13.

Mallart, Joan (2008). Didáctica de la motivación. A: de la Herrán [et al.] *Didáctica general: la práctica de la enseñanza en educación infantil, primaria y secundaria*. Madrid: McGraw-Hill.

Martín, Xus i Puig Rovira, Josep Maria (2007). *Las siete competencias básicas para educar en valores*. Barcelona: Graó.

Martín, Xus Josep Maria Puig; María Padrós; Laura Rubio i Jaume Trilla (2008). *Tutoría. Técnicas, recursos y actividades*. Madrid: Alianza.

Ministère de l'éducation nationale, de l'enseignement supérieur et de la recherche de France (2007). *Le socle commun de connaissances et de compétence : tout ce qu'il est indispensable de maîtriser à la fin de la scolarité obligatoire. Décret du 11 juillet 2006*. Paris: SCÉRÉN, CNDP.

Mominó, Josep M.; Carles Sigalés i Julio Meneses (2008). *La escuela en la sociedad red: internet en la Educación Primaria y Secundaria*. Barcelona: Ariel.

Prats, Enric (coord.). (2007). *Multiculturalismo y educación para la equidad*. Barcelona: Octaedro; Madrid: OEI.

Quintana Cabanas, Josep Maria (2008). *Las personas introvertidas: autoconocimiento, autoestima, autoayuda*. Madrid: CCS.

Ruiz Tarragó, Ferran (2007). *La nueva educación*. Madrid: LID [Premi Fundació Everis 2006].

Teixidor, Emili (2007). *La lectura y la vida*. Barcelona: Ariel.

Torrallba, Francesc; López Quintás, A. i Moreau, P. (2006). *Educación en un món vulnerable*. Lleida: Pagès.

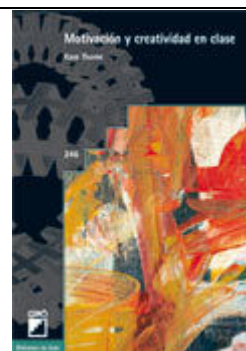
Vila, Ignasi (2008). Lengua familiar y conocimiento de la lengua escolar en Cataluña al finalizar la Educación Infantil. *Revista de Educación*, núm. 346, p. 159-162.

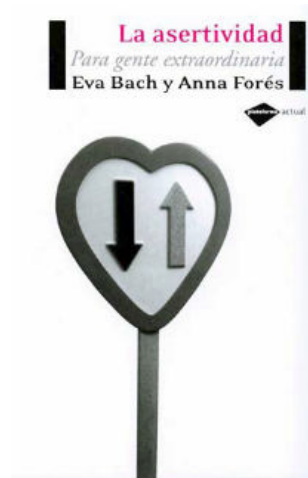
Comentaris de llibres

Kaye Thorne (2008). *Motivación y creatividad en clase*. Barcelona: Graó.

La creativitat, essencial en la nostra vida, ens permet créixer com a persones i desenvolupar el nostre potencial social. Per això, aplicar-la a l'escola té una transcendència enorme per a la comunitat. Sense creativitat no hi ha progrés; necessitem gent capaç d'articular idees esbojarrades i desconcertants; necessitem gent que ens tregui del nostre ensopiment. Cal comprendre que el món laboral fa servir el que les escoles li ofereixen, si creem generacions de joves indiferents a la novetat, incapaçs de pensar per ells mateixos o d'afrontar pensaments complexos, no obtindrem innovació. Aquest llibre ofereix les eines indispensables per dur a terme aquesta transformació.

Bach, Eva i Forés, Anna (2008). *La asertividad. Para gente extraordinaria*. Barcelona: Plataforma Editorial.

Presentat aquest 15 de maig, el nou llibre de les pedagogues Eva Bach i Anna Forés és tot un encert per la seva amena redacció i l'elevat interès de la temàtica. Ple d'exemples i de referències, tracten un tema de gran actualitat, amb el seu estil delicat, senzill i proper alhora que profund. Les seves pàgines, de segur, a través dels textos i exemples, captivaran el lector sensible i preocupat per una conducta que ha de demostrar saber estar present sense agredir ni deixar-se agredir. Les autores parlen del "tu", del "jo", de les relacions, de pensar, parlar i actuar en positiu. Tot un tractat de comunicació interpersonal i de relacions humanes positives. Una invitació a viure i a educar d'una manera radical a favor de la persona. Un art difícil però més necessari que mai.

Alguns pocs exemples a l'atzar dels capítols de l'obra podrien servir per mostrar com és d'útil per a l'educador que vulgui augmentar la seva autoestima, la seva assertivitat i al mateix temps ajudar els deixebles a actuar ells també assertivament:

- L'assertivitat no es dirigeix només als altres
- Ella té poder. L'assertivitat com a font de felicitat

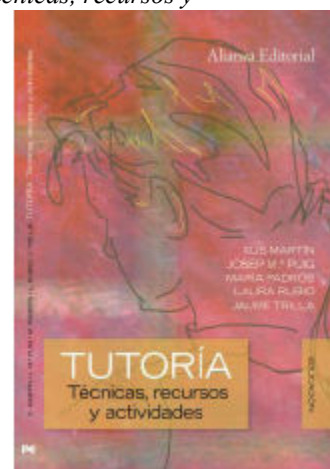
- Tòpics assertius
- Drets i deures assertius
- Ho dic o m'ho callo?
- Posi'm 100 grams de tolerància i 200 de dignitat, per a la llibertat
- Xais amb pell de llop. Donar consells és poc aconsellable
- Parlant la gent s'entén... a vegades
- Jo també t'estimo. L'autèntica i la falsa empatia

Tots els títols estan triats per expressar de manera poètica i metafòrica un contingut veritablement extraordinari.

Xus Martín, Josep Mª Puig, María Padrós, Laura Rubio y Jaume Trilla (2008). *Tutoría. Técnicas, recursos y actividades*. Madrid: Alianza.

La tutoria està pensada per atendre de manera prioritària la dimensió formativa que han de rebre els nois i noies, una tasca que exigeix que la intervenció dels tutors s'obri a les preocupacions de l'alumnat, contribueixi al seu esforç per arribar a un millor autoconeixement, formi competències per al judici crític i el diàleg, tingui molta cura amb les relacions interpersonals amb els iguals i amb els adults, impulsi la convivència i la participació de l'alumnat a la vida del centre i, en definitiva, els faci més autònoms i més solidaris. Fer front a la complexitat d'aquestes tasques requereix disposar d'eines que donin resposta a cada un dels reptes que planteja l'acció tutorial.

Aquest llibre va dirigit al professorat d'Educació Secundària Obligatòria que assumeix la funció tutorial d'un grup-classe. En aquesta obra s'ofereixen recursos, reflexions i propostes didàctiques orientades a facilitar la tasca diària amb adolescents. Però també es presenten instruments per desenvolupar un Pla d'Acció Tutorial en el qual s'hi pugui implicar tot el conjunt del professorat i ajudi a construir una cultura de centre coherent.

Col·laboradors d'aquest número: Joaquim Arenas, Isabel Vilafranca i Joan Mallart